SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

SANDARA
Published by
Lithuanian National League
of America
Consisting of 100 Branches, Located
in all Principle Cities of the
United States.
SANDARA
814 W. 33rd Street, Chicago, Ill.
Calumet 6191

METAI XXII — PENKTADIENIS, SAUSIO- (JANUARY) 25 D., 1935 M. — No. 4

BRUOŽAI

Rašo V. G.

Kuomet SLA. valdo nauji vadai
Antrojo skridimo garsinimas
Pabėgusių vyrų nelaimės
Organizuokim paramą Klaipėdai

Pirmiau SLA. valdė paprasti žmonės be ypatingų pretenzijų ir titulų. Jų darbas, žinoma, neturėjo didelės vertės ir pereitam susivienijimo seime Detroite jų "valdžia" nugriuvo. SLA. pasiėmė valdyti du advokatai: vienas Bostone, kitas Chicagoj. Per pusę metų jie atliko nepaprastą dalyką. Pirmiausia jie surado, kaipo teisės žinovai, kad seimas nutarė ne tą už ką delegatai balsavo, bet tą, ką Pildoma Taryba kelį mėnesiai vėliau matė reikalinga nutarti.

Geri advokatų patarimai reikalauja pinigiško atlyginimo ir štai visi SLA. nariai entuziastiškai sutinka mokėti po "nikelį" daugiau, kad advokatai neužsirustintų.

* * *

Vienas dienraštis pakartotinai tikrina, kad leit. Vaitkus skris per Atlantiką ir jog orlaivis puikiausia prirengtas. Šitie nuolatiniai kartojimai sukelia abejojimų ar ištikro yra ir bus taip, kaip piešiama. Jeigu skridimas įvyks, tai kam be reikalo tą faktą diena iš dienos kartoti? Niekas neaiškina ir spaudoj nerašo, kad rytoj užtekės saulė, arba vakare nusileis, nes tas visiems žinoma.

Bet su skridimu gali buti kitaip. Jau buvo iškelta aikštėn, kad orlaivio dalys buvo užsakomos pagal "Sears Roeback" katalogo, taip kaip farmeris užsako čeverykus. Pasirodo, kad tos dalys netinka ir jas reikia keisti ar taisyti. Taip sulipdytas orlaivis negali atskristi iš Milwaukee į Chicagą ir jeigu norima jį prirengti tolimai kelionei, tai turėtumem rasti naują "nursę" arba specialistą gydytoją.

* * *

Garsioji Haupmano byla sujdomi visą Ameriką. Nors surinktieji faktai rodo, kad Haupmanas yra kaltas, tačiau yra nemažai žmonių, kurie atsisako priimti tokias išvadas. Jų nuomone Lindbergho kudikio pavogimas ir nužudymas nėra vieno žmogaus darbas. Jury nuospren dis, kad Haupman yra "guilty" neužbaigs visų šitų ginčių.

Kaikurie karštagalviai politikieriai naudoja Haupmano bylą skiepijimui neapykantos svetim taučiam. Net toksai gen. Johnson, buvęs NRA. viršininkas skelbia, kad reikalinga deportuoti visus svetimtaučius, kurie nėra šios šalie piliečiai. Nors šitoki propaganda Amerikai garbės neduoda, tačiau ji randa pritarimo net kongrese.

* * *

Nenormalūs laikai veikia ir į žmonių protą. Štai neseniai Missouri valstijoj išleistas įstatymas, kad kiekvieną vyrą, kurs be rimtos priežasties pameta savo žmoną reikalinga bausti rykštėmis. Prasižengėlis bus pririšamas prie stulpo ir jį kaipo gyvuną kapos botagais.

Šitoks įstatymas yra barbariškas ir žemina žmogaus vertę. Toli gražu jis neprilaikys vyro prie žmonos ir nesustiprins šeimyniškos laimės.

* * *

Amerikos lietuvių organizacijos turi susirūpinti Klaipėda. Pradėkime stiprų ir vieningą žygį užkirtimui kelio Hitlerio veržimuisi į rytus, į Lietuvą. Reikalinga rasti priemonės ir būdai išjudinti pasaulio opiniją ir perspėti kitus, ko ištikro vokiečiai siekia. Sykiu privalome kelti aikštėn Klaipėdos statuto peržiurėjimą, nes dabartinis statutas, kurį surašė p. Norman Davis nebeatatinka šių dienų aplinkybėms. Lietuva yra verčiama jo laikytis, tuom tarpu kaip vokiečiai to statuto nepaiso ir elgiasi taip, kaip jiems tinakma.

Žinios iš Lietuvos

PASIBAIGĖ TEISIAMŲJŲ HITLERININKŲ PASIAIŠKINIMAI.

Lietuvos kariuomenės teisme jau baigta apklausinėti visi teisiamieji Klaipėdos krašto hitlerininkai. Jų pasiaiškinimai kai kuriose vietose buvo taip painiojami ir juokingi, kad patys teisiamieji pradėdavo juoktis nesusilaikydami. Bet dauguma teisiamųjų, ypač Neumanno partijos nariai, vis daugiau atidengė tų paslaptingų dalykų, kurie visame krašte, ir galima sakyti, visame pasaulyje kelia susidomėjimo. Pasirodo, kad Zaso ir Neumanno partijos turėjo slaptus mirties teismus, kurie nutardavo nužudyti savo partijos neištikimuosius narius ir žymesnius Klaipėdos krašto lietuvių veikėjus. Lietuviams, kurie uoliai kovojo su Vokietijos naciais buvo įtaisyta "juodoji knyga". Joje surašyti asmenys turėjo būti nužudyti.

Paskutinę pasiaiškinimo dieną dar du Neumanno partijos nariai atidengė daug teisiamųjų paslapičų. Jie prisipažino kaltais ir viską atvirai pasakė. Buvęs smogiamojo būrio vadas Kubutat sako, kad jaunimas vėlai vakarais eidavo į miškus ir darydavo kariškus užsiėmimus.

— Mūsų užsiėmimo metu buvo išstatoma sargyba, bet aš nežinau, kam ji buvo reikalinga, greičiau, mus saugoti nuo policijos. Jaunimui buvo grasinama kalbėti apie šiuos kariškus pasirengimus: "kas išsiplepės, tas bus laikomas išdaviku, o išdavikas nevertas gyventi Klaipėdos krašte ir, apskritai, ant žemės" —jiems sakydavo priešvalstybinių partijų vadai. Be to, atidengti ir kiti grasinimai bei paslaptys. Kai kurie teisiamieji nejučiomis patvirtindavo, kad jie tikrai rengęsi Klaipėdos kraštą atplėšti nuo Lietuvos.

Sausio 7 d. pradėti klausinėti liudininkai. Jų parodymų visi nekantraudami laukia. Teismui reikės apklausinėti daugiau kaip 500 žmonių.

Viso pasaulio spauda plačiai ir, daugumoje, teisingai rašo apie Kaune nagrinėjamą valstybės išdavimo bylą. Net lenkų laikraščiai rašo gana plačiai ir beveik neiškreipia teisingų faktų. Tik vieni vokiečiai tyli, nes jiems labai negražu skelbti išdavikų darbus. Už tai, vietoj bylos aprašymo, vokiečių spauda kuo biauriausiai puola ir šmeižia Lietuvą bei lietuvių tautą.

Kaip aiškinasi teisiamieji Klaipėdos krašto hitlerininkai

Lietuvos kariuomenės teisme jau per kiek laiko aiškinasi Klaipėdos krašto hitlerininkai. Tai vienas svarbiausių bylos svarstymo punktų. Aiškinimais labai domisi visi Lietuvos gyventojai, kurie graibsto visas žinias iš spaudos, nes teismo salėn negali patekti. Iš tiesų, tie jų paaiškinimai verti dėmėsio.

Ligšiol jau pasiaiškino Zasas, Roppas ir kiti zasininkai partijos vadai, apie kuriuos jau rašėme. Dabar aiškinasi kitos partijos vadai: dr. Neumannas, Raedemacheris, Bertulaitis ir kiti. Ypatingo dėmesio sukėlė dr. Neumanno pasiaiškinimai, jis nors buvęs vyresniuoju Klaipėdos krašto hitlerininkų vadu, tačiau ginasi, kad daug ko nežinojęs, kas jo partijoje buvo, kad jis su draugais jokio ginkluoto sukilimo neruošęs ir tt. Tačiau kai teismo pirmininkas parodo dokumentus, neginčijamai įrodančius jų nusikalstamus darbus, tada teisiamieji patys prisipažįsta, kad tai jų raštai ar įsakymai, bet jie bendro nieko neturį su nacionalsocialistų veikla Klaipėdos krašte. Paklausti, kodėl jie stojo į tokį niekšingą darbą ir į hitlerininkų partiją, atsako, kad Vokietijos naciai jiems patinka, lygiai patinka ir Lietuvos tautininkų sąjunga, nes ir čia yra vado principas (dėsnis). Bet, kai jiems atkertama, kad jeigu patinka tautininkų sąjunga, tai kodėl jie nesteigė tautininkų skyrių? Kodėl važinėjo aiškintis ne į Kauną, bet į Berlyną ir tt., tada teisiamieji susimaišo ir nieko neatsako.

Daug teisiamųjų kaltinami tuo, kad suorganizavę Klaipėdos krašte nacionalsocialistų smogiamuosius būrius, patys mokėjų karius kariškos mankštos. Teisiamieji atsako, kad buvusi ne kariška mankšta, bet paprastas pasivaikščiojimas už miesto ir nekaltas raitųjų sportas. Čia vėl teismo pirmininkas parodo fotografijas, kuriose teisiamieji tikrai moko kariškos rikiuotės, nes pas jų smogiamųjų būrių narius matyti kariški šautuvai. Teisiamieji vėl susikonfuzija.

Iš viso, jie aiškinasi labai miglotai, dažnai priešingi vieni kitų pareiškimams. Tik žemesnieji teisiamieji "vadai" aiškinasi visi vienodai, kaip susitarę. Lietuvos gyventojai nekantraudami laukia ką teismui parodys liudininkai, kurių yra apie 500 žmonių.

Klaipėdos naciai vieni kitus išduoda

Lietuvos kariuomenės teisme valstybės išdavimo byloje jau pradėjo duoti savo parodymus liudininkai. Jų yra daugiau kaip 500. Jie iš Klaipėdos krašto į Kauną važiuoja ištisomis ekskursijomis. Pirmiausiai teismas apklausė nužudytojo Jesučio žmoną. Ji parodo, kad Jesutis buvo jėga išvežtas iš Klaipėdos ir nužudytas, kaip įtariamas išdavimu. Nužudymą įvykdė keli Neumano partijos nariai. Teisme liudininkė tuojau pažino vieną jos vyro žudytoją-šoferį Vanagatą. Iš pradžių Vanagatas gynėsi, bet vėliau prisipažino. Dalinai prisipažino ir dvarininkas Horn, kurs neigia jam suformuluotą kaltinimą dėl Jasučio nužudymo, bet prisipažįsta, kad dalyvavo priešvalstybinių partijų veikime.

Ligi šiol įdomiausias ir reikšmingiausias buvo liudininko inž. Vilsono parodymas. Mat, šis liudininkas, drauge su Zasu ir Neumannu važinėjo į Karaliaučių, Berlyną, Tilžę tartis su Vokietijos nacionalsocialistų vadovybe. Vilsonas, iš pradžių, lyg bijodamas, bet vėliau tvirtu balsu pasakė: "Karaliaučiuje pasitarime, kuriame dalyvavo ir Klaipėdos nacių vadai, buvo perskaitytas oficialus vokiečių reicho vyriausybės pareiškimas, kad Klaipėdos nacių vadu yra paskirtas dr. Neumannas. Padaręs šį pareiškimą, inž. Vilsonas beveik apalpo. Šis atsakymas pritrenkė ne tik patį Vilsoną, bet ir visą kaltinamųjų suolą. Labai pasikeitė dr. Neumano nuotaika.

Nors savo parodymus lig šiol davė tik keli liudininkai, bet iš jų vis labiau aiškėja, kad visą valstybės išdavimo darbą Klaipėdos krašte dirigavo ir rėmė Vokietijos valdžia. Jos buvo pinigai, jos įsakymai, jos skiriami žmonės. Liudininkų parodymais ypatingai domisi užsienių spaudos atstovai, kurie seka bylos eigą.

LIETUVOS IR LATVIJOS KARIUOMENIŲ SUSITARIMAS.

Prieš 15 metų, kai Lietuva ir Latvija gynė savo žemes nuo besiveržiančių priešų, abiejų kraštų jauno kariuomenės kuogražiausio bendradarbiavimo dažnai viena kitai padėdamos. Lietuvos kariuomenė iš bolševikų Latvijai atvadavo Daugpilio sritį, kurios gyventojai dar ir šiandien pasakoja apie narsios Lietuvos kariuomenės didvyriškas kovas. Nemažai Lietuvos savanorių savo galvas paguldė Latvijos laukuose, drauge gindami savo ir latvių žemes. Ir šiandie Červonkos kapai liudija apie Lietuvos ir Latvijos kariuomenių darnų bendradarbiavimą anais laikais. Červonkos kapuose (Latvijoj netoli Lietuvos sienos) pastatytas gražus Lietuvos kariams paminklas, kuriame yra šis simbolingas įrašas' "Keleivi, pasakyk Lietuvai, kad žuvome gindami tėvynę."

Tačiau pasibaigus Lietuvos ir Latvijos laisvės karams, tas glaudus abiejų kraštų kariuomenių bendradarbiavimas lyg ir atšalo. Latviai daugiau pradėjo žiūrėti į didesnę Lenkiją ir joje ieškoti sau užvėjos. Aišku, kad dėl dabartinės padėties tarp Lietuvos ir Lenkijos, Lietuvos kariuomenės jausmai turėjo atšalti ir Latvijai. Per kelerius metus Lietuvos ir Latvijos kariuomenės artimo bendradarbiavimo galima sakyti, neturėjo.

Pereitą pavasarį buvo iškeltas Pabaltijo valstybių santarvės klausimas. Emus šiam sumanymui įeiti į tikrą kelią, latviai pirmieji pradėjo kelti ir visų trijų Pabaltijo valstybių kariškos sutarties reikalą. Jie tada nurodinėjo, kad tik susijungę Lietuvos, Latvijos ir Estijos kariuomenės apsaugos šių šalių nepriklausomybę. Lietuvos kariuomenės vadovybė šiam latvių balsui neliko kurčia. Ji ėmė ieškoti susiartinimo kelių. Ir štai gruodžio 14-16 d. Rygoje su vizitu latvių kariuomenės vadovybei viešėjo Lietuvos Vyriausiojo štabo viršininkas pulk. Raštikis. Latviai jį priėmė labai šiltai ir nuoširdžiai, kaip ypatingai draugingos valstybės kariuomenės viršininką.

Šis pulk. Raštikio apsilankymas Rygoje, manoma, duos gerų vaisių. Pirmiausiai, bus pasikeičiama karininkais stažui atlikti. Toliau, padarytas pirmas žingsnis būtinam kariškam susitarimui tarp trijų Pabaltijo valstybių sudaryti, nes jų visų yra vienodas likimas ir visoms gręsia tas pats priešas.

Kaune, kalbama, kad ateinančių metų pradžioje Lietuvos kariuomenės vadovybę aplankys latvių kariuomenės viršininkai. Tai bus dar labiau sustiprintas abiejų kraštų kariuomenių susiartinimas.

GRIUVA ISTORINĖ VILNIAUS KATEDRA

Vilniaus miesto ir apylinkių gyventojai labai piktinasi, kad Vilniaus kūrija nesirūpina Vilniaus Katedros remontu. Kelinti metai ji stovi purvina, suskilusi, paramstyta, išknisinėtais pamatais, pusiau vandenyje ir dvokianti. Į jau sukištą apie 600.000 zlotų visuomenės pinigų. Trūksta dar 400.000 zlotų ir kūrija neturi iš kur jų gauti. Tuo tarpu vyskupo reprezantaciniams rūmams įsigyti ir remontuoti lėšų bematant atsirado ir be visuomenės aukų. Juos pradėjo vėliau taisyti, negu Baziliką, ir jau baigė. Atrodo, lyg lenkai leistų griūti istorinei Vilniaus Katedrai.

MAŽEIKIŲ - TIRKŠLIŲ PLENTAS

Neseniai atidarytas naujas plentas Mažeikiai-Tirkšliai. Plentsa yra tik pusketvirto kilometro ilgio. Jam statyti lėšų davė Lietuvos vidaus reikalų ministerija iš viešųjų darbų fondo, plentų ir vandens kelių valdyba ir Mažeikių apskrities savivaldybė. Prie plento statybos prisidėjo ir vietos ūkininkai. VežDami žvirą, akmenis ir smėlį. Šį metą Lietuvoje pastatyta dar tiktai apie 2 kilometrai naujo plento ties Jurbarku, bet už tat buvo smarkiai varomi Kaun-Klaipėdos statybos darbai.

PER NAKTĮ APAKO DAILININKAS

Neseniai Lietuvos dailininką Vintartą ištiko šiurpi nelaimė. Vakare jis atsigulė visiškai sveikas, o rytą atsikėlė jau apakęs. Dailininkas Vintartas gyvendamas Kauno priemiestyje Šančiuose, dažnai išvažiuodavo provincijon dekoruoti bažnyčių ir naujų namų. Aklą dailininką nuvežė į ligoninę, bet gydytojai apžiūrėję pasakė, kad jo akys yra visiškai sugedę ir jis jau daugiau nebematys. Dabar šis 40 metų žmogus visų apleistas, užsidaręs gyvena vienoje Šančių lūšnoje. Vintartas buvo gabus dailininkas. Tsb.

LIETUVOS MENO PARODA MASKVOJE

1935 metų pradžioje Maskvoje ruošiama didelė Lietuvos meno paroda. Apie 40 Lietuvos žymesniųjų visų krypčių dailininkų išstatys parodoje apie 300 savo kūrinių: tapybos, skulpturos, grafikos ir dekoracijos darbų. Paroda truks apie mėnesį laiko. Jos organiazvime tarpininkauja Lietuvos užsienių reikalų ministerija. Lietuvos menas jau yra gerai paūgėjęs, tai, tikimąsi bus Maskvoje gražiai pasirodyta.

LIETUVA APSKŲS VOKIETIJĄ TAUTŲ SĄJUNGAI.

Kaune kalbama, kad jau yra pakankamai medžiagos apskųsti Vokietiją, pagal Versalio sutarties 11 straipsnį, už sudarymą pavojaus taikai. Visa varoma paskutiniu laiku agitacija prieš Lietuvą ir aiškus Voiketijos įsikišimas į Lietuvos vidaus reikalus bei kurstymas gyventojų prieš vyriausybę, sudaro rimtą pavojų Europos taikai.

Vokietija Stiprina Karo Pajėgas Lietuvos Pasieny

TUOMI MANO PAVEIKTI ANT LIETUVOS IR PALENGVINTI TEISIAMŲJŲ HITLERININKŲ PADĖTĮ

Lietuva taip pat nemiega ir sutraukė karinę pajėgą prie Klaipėdos

Įvairiais šatiniais ateinančios žinios iš Lietuvos ir Voketijos sako, jog abi šios valstybės konkoncentruojančios savo kariuomenę abiejose pusėse Nemuno. Nors Lietuva, kaip lygiai ir hitleriška Vokietija bando tai užginčyti, tačiau faktas pasilieka faktu — sujudimas yra.

Kuomet Vokietijos hitlerininkams nepavyko padaryti sukilimą Klaipėdos krašte ir jį atplėšti nuo Lietuvos ir prijungti prie Vokietijos, kaip kad buvo manyta, tuomet jie pradėjo koncentruoti reguliarę kariuomenę Tilžės rajone. Dar anksti, rudenį, po to kai Lietuvos valdžia padarė ablavą Klaipėdos krašte ir areštavo priešvalstybinį elementą, tuomet vokiečiai sutraukė savo kariuomenės pulkus prie Tilžės, neva pateisindama, kad ten didėja neramumai ir yra reikalinga stipresnė apsauga, nors tam niekas netikėjo ir niekas panašaus ten nesimatė. Vėliaus jie dar nusiuntė būrius jau nimo — smogikų, neva tai susipažinimui su Rytų Prūsijos padėtimi. Lietuva tą viska atydžiai sekė ir matydama tą vokiečių planą, pradėjo traukti savo pajėgą — surinko rezervus manievrams.

Prasidėjus Kaune Klaipėdos hitlerininkų bylai, jau vokiečiai savo smogikus ir reguliarią armiją sutraukė prie pat Nemuno. Tuomi jie mano nugasdinti Lietuvą, idant pastaroji, bijodama ginkluoto puolimo iš Vokietijos pusės išteisintų hitlerininkus ir atsiklauptų prieš Vokietijos Hitlerio imperializmą. Bet šiuom tarpu Lietuva netik nenusigando, kaip kad buvo manyta, bet dar parodė atsakymą. Lietuva, matydama vokiečių žygius, sutraukė savo atsarginius būrius, kurie galėtų atremti vokiečių puolimą, jeigu toks puolimas būtų padarytas.

Ar gali Vokietija šiandien kariauti

Nors Versalės sutartis jos ginklavimąsi ir yra aprubežiavusi, tačiaus nuo to kai ji pasitraukė iš Tautų Sąjungos, ji jau paspėjo gerai apsiginkluoti. Ir jeigu ji žinotų, kad Lietuvos niekas neužtartų ir neparenmtų, vokiečiai nei valandos negalvodami ppradėtų karo veiksmus prieš Lietuvą ir, suprantama, neimtų ilgai jai apsidirbti. Tačiau čia yra klausimas ar Lietuva neturinti draugų, kuriems anksčiau ar vėliau gręsia pavojus iš vokiečių pusės ir kurie matytų reikalo Lietuvą užtarti ir kovoje paremti.

Tiesa, Vokietija yra gerai apsiginklavusi. Bet jos ekonominė padėtis apgailėtinoj stadijoj. Vokietijos ekonominė buklė yra atsidurusi į 1917-18 metų padėtį. Gi jos sąjungininkė, Lenkija, kuri pasižadėjus teikti pagalbą, jeigu Vokietija įsiveltų į karą, taip pat ekonominiai sugriuvus. O karo reikalams, tokiai Lenkijai neigi hitleriškai Vokietijai paskolos niekas neduos. Ypatingai kuomet šiandien ninė hitleriška Vokietija griežia dantį prieš visą pasaulį. Lai mėjus Saaro plebiscitą, ji tuojaus atkreipė savo veiksmus ne tik prieš Lietuvą ir kitas Pabaltijo valstybes, po karo atgimusias, bet ir prieš Belgiją. Tuo pačiu jie puola Čekoslovakiją, Austriją ir kitas šalis.

Prancūzija, Sovietų Rusija ir dalinai, Anglija gerai žino, kad jeigu Vokietija, nežiurint iš kur ji pradės savo žygį ir laimės, tai ji tuomet atsigrįžę prie pastarųjų idant atsimokėjus už 1914-1918 m. karą. Tik, ant nelaimės, viena Lenkija to nemato ir dar, kol kas laikosi pasirašytos "mulkio sutarties" su Hitleriu. Bet jeigu Vokietija apsidirbtų su mažesnėmis valstybėmis, Lenkija but pirmoji, kuri nukentėtų nuo vokiečių — netektų Koridoriaus, Selezijos ir kitų vietų.

Taigi, turint šį faktą omenyje, galima sakyti, jog Vokietija dar nedrįs pradėti karo žygius nei prieš Lietuvą, nei prieš kurią kitą valstybę. Viską, ką gali padaryti, tai pavartoti Želigovskio metodą. Bet tokiam žygiui Lietuva mokės ir pajėgs pastoti kelią. Tik, žinoma, Lietuvai tenka budėti.

Šiandiena yra dar geras laikas aplaužyti hitlerininkams ragus. Tuo pačiu laiku Lietuva turėtų stengtis sudaryti glaudus ryšius su tomis valstybėmis, prieš kurias Vokietijos hitlerininkai griežia danti ir rengiasi prie atkeršijimo valandos. Dabar taipgi yra laikas peržiurėti ir Klaipėdos Krašto statutą.

APIE NACIŲ VADŲ SUSIRINKIMĄ BERLYNE.

Hitlerį saugojo 25.000 juodųjų smogikų

Berlynas. — Vokiečių nacionalsocialistų partijos vadų susirinkimas, kuris įvyko Berlyno operos rūmuose, vis dar yra susidomėjimo centre. Paaiškėjo dar kai kurių įdomių to susirinkimo smulkmenų. Pasirodo, kad operos rūmus to susirinkimo metu saugojo 1,000 hitlerininkų. Beveik hermetiškai gatves, kuriomis Hitleris važiavo į tą susirinkimą, izoliuoti buvo panaudota daugiau kaip 25,000 SS grupių narių. Visos atsargos priemonės buvo pavartotos didelėje paslaptyje. Iki paskutinės minutės tas susirinkimas buvo laikomas paslaptyje. Visi operos rūmai tai valandai buvo paversti lyg ir kariškais rūmais. Kaip jau buvo pranešta, Geringas įsakė susirinkimo metu uždrausti skraidyti lėktuvams viršum Berlyno. Beveik visi kariuomenės karininkai buvo paraginti dalyvauti tame susirinkime. Atsakant į klausimą, kodėl viskas buvo daroma taip paslaptingai, ir kodėl buvo įsakyta panaudoti tokias aštrias apsisaugojimo priemones, nurodoma, kad, matyti, buvo laukiama didesnių ginčių, kurie galėjo pastatyti į pavojų visą susirinkimą.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY
Published Every Friday by

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE

Editorial Office:
814 West 33rd St., Chicago — Telephone Calumet 6191

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year $2.00
In Canada and All Foreign Countries per year $3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra Savaitinis Laikraštis, leidžiamas kas Penktadienis. Sandara yra Organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UŽSISAKYMO KAINA:

Suvienytose Valstijose metams $2.00
Užsienyje metams $3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.

Vyriausia šalies valdžia ir suverenas yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptu ir teisėtu balsavimu visų piliamečių ir pilnateisių gyventojų —vyrų ir moterų.

Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kulturinio gyvenimo centras yra Vilnius.

Visuotinas bešališkas švietimas ir mokslo bei kulturos kėlimas tarpe Lietuvos ir išeivijos Lietuvių.

Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išeivijos Jungtinėse Valstijose ir kitose šalyse.

Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausius Demokratybės principus.

Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo politinio.

Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.

Atsižvelgiant į tautos ateitį—pastangos priaugančiąją lietuvių kartą —jaunuomenę, išauklėti sveiką, apšviestą ir tautiškai susipratusią.

Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais budais—Mes be Vilniaus Nenurimsim.

KLAIPĖDA ATSIDURĖ PAVOJUJ

Mūsų visų domę šiandien yra atkreipta į Klaipėdą. Iš anos pusės vandenyno; nuo senųjų Nemuno krantų ateina neramios žinios — vokiečiai pradėjo smarkią politinę ataką prieš lietuvius tikslu pasigriebti Klapėdą. Jie kiršina to krašto gyventojus; finansuoja ir tveria karines organizacijas ir su pagalba lenkų spaudos ir diplomatijos agituoja užsieniuose, kad Klaipėda būtų geruoju atiduota Vokietijai. Nazistų byla Kaune parodo kaip plačiai ir sistematiškai yra išplėsta Hitlerio akcija.

Čia Lietuva susiduria su smarkiu ir pavojingu priešu, kuris atvirai kalba apie užkariavimus rytuose ir skubiai stiprina savo kariuomenę. Pastaroji savo skaičium ir apginklavimu prilygsta prancūzų armijai. Vokiečių pasitraukimas iš Tautų Sąjungos dar yra vienas įrodymas, kad jie iškalno ruošiasi kokiai nors avantiurai. Būdami Tautų Sąjungos nariai jie neturėtų tokios laimės ir jaustųsi suvaržyti. Dabar gi Hitleris su pasauliu mažai tesiskaito ir nazinio žygio galima laukti bile dieną. Atsiminkim kas buvo bandoma padaryti Austrijoj. Suorganizuoti nazistų būriai užpuolė valdžios įstaigas ir nužudė Dollfussą, tuolaikinį Austrijos diktatorių. Austrija pasiliko nepriklausoma tik ačių griežtam Italijos ir kitų valstybių žygiui.

Nazistų pavojus Klaipėdai yra rimtesniu, negu Austrijai ar kam kitam. Greitos pagalbos iš svietur Lietuva negali tikėtis, nes Lenkija užkerta kelią iš rytų, o Prancūzija nėra pasirengusi kariauti. Laikinai Lietuva pasilieka vienų viena kovoti ir gintį savo teses ir protėvių žemę. Laikraščiai praneša, jog lietuvių kariuomenė koncentruojama prie Nemuno apsigynimo tikslais Jei hitlerininkai pradėtų savo planuotą žygį, jie sutiktų nemažesnį pasipriešinimą kaip kaizerio armijos kad sutiko Belgijoj 1914 metais.

ORGANIZUOTA AKCIJA AMERIKOS LIETUVIŲ TARPE

Amerika buvo ir pasilieka taikos ir laisvės gynėjais bei apaštalais. Todėl čia gyvenantieji lietuviai ne tiktai gali, bet tiesiog privalo burtis ir ruoštis gynimui Lietuvos nuo gręsiančio vokiečių puolimo. Klaipėda nuo senovės laikų yra lietuvių žemė. Kryžuočiai ją užkariavo ir atplėšė nuo likusių brolių. Žiaurumai ir priespauda neišnakino lietuviškumo ženklų ir liekanų. Klaipėda buvo grąžinta Lietuvai ne iš malonės, bet todėl, kad ji mums priklauso. Vokiečiai neturėjo ir neturi jokių teisių į Klaipėdą. Todėl ir jų pasikesinimai yra nukreipti ne tik prieš Lietuvą, bet ir prieš visą taiką gerbiantį pasaulį.

Kovodami prieš vokiečių atgimstantį militarizmą mes pagelbėtum ne tik Lietuvai, bet ir visai Europos taikai. Gal but kaikurie Amerikos lietuviai yra tos nuomonės, kad čia gyvenanti išeivija neturi galimybės ištiesti pagalbos ranką. Klaipėda nuo musų pertoli ir net miliono žmonių balsas nepasieks Europos padangės. Toks pasiteisinimas nėra priimtinas. Amerikos lietuviai nėra toki menka grupelė, kad jos balsas pasiliktų balsu šaukiančiu turuose. Priežodis sako, jog kartais mažas kelmas nuverčia vežimą. Kiekvienas lietuvis savo širdy jaučia pareigą gelbėti tiems, kurie skriaudžiami ir kurių laisvė ir gyvybė statoma dideliam pavojuj.

Todėl mūsų organizacijom, spaudai ir visuomenės veikėjam reiktų skubiai išdirbti planai energingai akcijai Klaipėdas krašto gynimui nuo Hitlerio juodmarškinių grobikų.

KAS ATSITIKS SU NRA?

Garsiosios N. R. A. terminas greitai užsibaigs. Kongresas yra suteikęs prezidentui nepaprastų teisių reguliuoti ir prižiūrėti Amerikos biznį ir pramonę tik iki vidurio ateinančios vasaros, kai N. R. A. sueis lygiai du metai amžiaus.

Pradžioj buvo manoma, jog į porą metų laiko depresija dings ir visi bedarbiai grįž į darbą. Tačiau valdžios ekonomistų apskaitliavimai neišsipildė. Nors padėtis pagerėjo, tačiau visi žinome, kad normalūs laikai nepasirodė.

Todėl prieš prez. Rooseveltą stovi klausimas — kas toliau daryti? Senos tvarkos šalininkai siulo panaikinti N. R. A. ir tegul pats biznis save tvarko ir ieško būdų išbristi iš dabartinių pelkių. Jų nuomone valdžia negali kištis į privatinį biznį.

Kita grupė, naujos eros šalininkai, pataria pailginti N. R. A. nepaprastam laikui ir skubinti įvesti dar daugiau reformų, kurios pagerintų darbininkų buvį, kaip tai — apdraudą nuo bedarbės, senatvės ir pan. Pastaroji grupė yra skaitlingesnė ir, rodos, ji laimės. Dabartinis kongresas, didžiumoje, ir susideda iš reformininkų.

PATOBULINIMAS MUSŲ VEIKIMO

Jeigu jau kiti plačiai kalba ir planuoja apie reformas ir pagerinimus, tai kodėl ir mums sandariečiams nepagalvoti apie patobulinimą ir išplėtimą savo veikimo. Gyvenimas nestovi vietoj; aplinkybės keičiasi; žmonių upas mainosi ir sandariečių darbuotojai tą privalo atydžiai sekti

Pirmiausia mums reikėtų paįvairinti musų susirinkimai, kad jie nebut nuobodūs ir monotoniški. Niekas nesijaučia gerai, kuomet per dvi ar tris valandas diskusuojama tie patys mažmožiai ir nieko naujo neiškeliama. Sandaros kuopų uždavinys yra kuodaugiausia užinteresuoti savo narius ir kiekvienam susirinkime įvesti upo ir gyvumo. Mūsų organizacija paliečia kamieną Amerikos lietuvių gyvenimo sritį . Kulturiniai, ekonominiai ir politikos reikalai yra įrašyti sandariečių darbo programoj. Juos reikalinga sekti, studijuoti ir tobulinti.

Žiemos sezonas patogus įvairioms pramogoms ir muzikaliems vakarams. Kiekviena kuopa galėtų dar surengti po vieną ar du vakaru; sutraukti į kruvą vietinius lietuvius ir sustiprinti juose tautiškumo ryšius. Mūsų ateities veikimas turės koncentruotis tautinės kultūros srity. Pirmiau mes rūpindavomes daugiausia masinių mitingų sušaukimais. Šiandien tuomi nebepasitenkinam. Chicagoj sandariečiai skubiai ir energingai auklėja ir grupuoja naujas spėkas musų dainos, muzikos ir kalbos skelbėjų, kurie palaikys mūsų meną ir dvasią kada mes busim priversti pasitraukti.

ALTS REIKALAI

VAJAUS REZULTATAI

Sandaros nauji nariai ir skaitytojai:

Mrs. D. Zuck
H. Labrinas
F. Bradreck
Miss I. Bakutis
M. Jarsh
F. Razinauskas
E. Pastelis
J. Mezenas
A. Daukant
J. Elningis
M. Wainor
B. Killman
A. Ulicas
Mrs. R. Nester
T. Riskus
Mrs. M. Matthews
A. Bačkys

Valstijos turi pointų

Massachusetts	66
Illinois	49
Pennsylvania	21
Wisconsin	12
Įvairios vals.	11
New York	8
Michigan	4
Michigan	3
Connecticut	2
New Jersey	2
Ohio	1
New Jersey	1
Indiana	1
Įvairios valst.	14
Viso	199

IŠ CENTRO

Sandaros adm. gavo sekančias sumas pinigų:

Sausio 16 d. per S. E. Vitaitį, 30 kp. narinių duoklių $9.20; banketo pelnas, $6.26, — viso $15.46.

Sausio 18 d., per J. M. Tumavičienę naujų skaitytojų $15.50, už skelbimus — $10.00 ir kliše $4.50 — viso $30.00.

Sausio 23 d. per Mrs. A. Ga- Valis 101 kp. narinių duoklių $6.10.

VAJUI BAIGIANTIS

Kol ši "Sandaros" laida pasieks visus Sandaros narius ir skaitytojus, vajus veik jau bus prie pat pabaigos, nes vasario 1-ma diena jau čia pat. Kurie sandariečiai turite prirašę naujų narių bei skaitytojų, malonėkite paskubinti juos prisiųsti Centrui, nes jau laiko visai mažai tebeliko. Viskas, ką galima padaryti, tai pasistengti, kad pa sibaigus vajui butų galima laiku padaryti sutrauką savo nuveikto darbo ir pranešti rezultatus. Tą Centras galės tik tuomet padaryti, jeigu darbuotojai atliks savo užduotį ir laiku priduos savo darbo vaisius, apyskaitą. Neabejoju, jog sandariečiai pilnai atliks musų prašymą kaip pridera.

NARIŲ ATYDAI

Apie pabaigą šio mėnesio bus išsiuntinėta paskutinių 3 mėnesių, tai yra, spalio, lapkričio ir gruodžio mėn. Sandaros apyskaita. Kuopos privalo laikyti savo susirinkimus ir juose perskaityti atskaitas, nes, beabejo, kiekvienas narys nori žinoti savo organizacijos tikrą stovį. Tik tuomet mes pasekmingai galėsime veikti ir gerai gyvuoti, kuomet visi žinosime kur stovime; ko perdaug ir ko trukšta. Taigi raginame narius dalyvauti kuopų susirinkimuose.

KUOPŲ VALDYBOMS

Pradžioje šio mėnesio Centras išsiuntinėjo visom kuopom narių stovį su prašymu, kad kuopų sekretoriai atydžiai patikrintų kuopų knygas ar jos pilnai sutinka su Centro knygomis. Jeigu kuopų sekr. tai padarys dabar, tai galima tikėtis, kad ateityje jokių nesusipratimų nebus. nes su pradžia šių metų pradėjome skelbti organe gautas narines ir kitas sumas pinigų. Jeigu gi pasitaikytų kokių klaidų siunčiant duokles, tuomet bus pranešta tiesiai ir painformuotas siuntėjas. Gi siuntėjas nematydamas paskelbtų pinigų organe bėgyje poros savaičių, turi tuojaus rašyti centrui ir klausti kas nutiko su jo siųstais pinigais. Tą darome delto, kad visi nariai žinotų kiek ir kada gauta iš kurios kuopos pinigų.

Naujų narių ir skaitytojų vardus kaip ir praeityje. Reiškia, jeigu vardas paskelbtas — yra gauti ir pinigai. O kol pinigų centras neturi — vardo neskelbiam.

APLINKRAŠTIS

Centras rengia platų aplinkrašti kuopoms, kuriame bus nurodyta netik planai mūsų ateities darbams, bet ir abelna organizacijos linija praktiškame gyvenime. Tas gal glaudžiau suartins narius su centru. Tuomet nariai žinos centro planus ir centras narių pageidavimus arba pastabas. Gerai būtų, kad kuomet toks aplinkraštis pasieks kuopas, kad kodaugiausiai narių lankytusi susirinkimuose.

M. B. Sekr.

MANO PASTABA

"Keleivis" prisipažįsta, jog ir socialistai yra pusgalviai. Jis savo apžvalgos puslapyje rašo sekančiai:

Kažin kas iš lietuviškųjų fašistų išsižiojo, kad "Vienybė" seniausis laikraštys, o pasikvietė į redaktorius demokratą. Tysliava tam fašistiškam ožiui atsako taip:

"O apie demokratiją, tai iš viso nereikia ginčytis. Išskyrus pusgalvius, visi žmonės — demokratai".

Gerai pasakyta, Juozai, sako "Keleivio" redaktorius. Bet "Keleivio" red. užsimiršta, jog jis yra ne demokratas, o socialistas ir kuomet jis sutinka su Tysliavos pareiškimu, jog visi žmonės yra demokratai, išskyrus pusgalvius, tuom pačiu pripažįsta, jog ir socialistai yra pusgalviai.

Draugas.

OBZERVACIJOS

Vedybos įneša didelę permainą į vyro gyvenimą, sako novelistas. Ir jos taip pat daug ko iš jo išima.

Amerikietė aktorė moka ekspertui šimtą dolerių į savaitę, kad užlaikytų jos gražumą. Jos veidas yra jo laimė.

Geriausios žmonos kai kada padaro klaidų, sako novelistė. Ir vyrai turi jas suėsti.

Mes skaitėme, kad profesionalis "drutuolis" dažinojo, kad turįs dovanų poezijos rašymui. Redaktoriai dabar reikalauja, kad visi rankraščiai būtų siunčiami laišku.

Jei nėra busimojo gyvenimo —protas yra apgaulys, o instiktas — silpnybė.

Neskolink bėdos. Jei tu su ja susidursi naturaliai, bandyk su ja susitaikyti.

Geriau nesusipurvinti, negu plauti purvus.

Mūsų protai yra lyg tuli vaistai ir kvepalai, kurie turi but su trinti pirm negu jie išduos savo stiprumą ir aiškiai parodys savo gerumą.

Didybė kyla tyliai — kaip planeta į padangęs.

Vyrai myli daikto naujybę; moterys myli, negalėdamos susiturėti.

Tingumui nėra kitos tikros gydutės — kaip tik antroji žmona.

"Omne simile non est idem" yra sakoma aksioma, kurią galingos vaizduotės žmonės privalo palaikyt nuolat savo minty.

Aš nežinau, ar civilizacija padidino dorybes taip kaip ji paslėpė nedorybes.

Yra dviejų rūšių žmonių pasauly: kurie negali perkeisti savo minčių ir kurie nenori.

Žmogus yra įpročių pundas.

—V. J. B.

DETROIT, MICH.

Radio Koncertas

Muziko Žurono rūpesniu ir pastangomis yra įsteigta ir palaikoma lietuviška radio valanda, taigi tos radio valandos palaikymui buvo sekmadieny, sausio 20 d., Lietuvių svet. suruoštas koncertas ir gana puikus. Publikos prisirinko Lietuvių svetainė kupina. Šokiai ėjo abiejose svetainėse: viršutinėj angliški, apatinėj lietuviški. Programą pildė pats muzikas Žiuronas ir radio valandos artistai. Buvo solų, duetų, trio, kvartetų ir pagalios dainavo visi dalyviai choru. Kadangi muzikas Žiuronas yra surinkęs apie savo lietuvišką radio valandą geriausius artistus, kokius Detroitas turi, tai ir šis koncertas buvo puikus ir publikos su džiaugsmu pasitiktas. Iš to matosi, kad Detroito lietuviai myli klausytis lietuvišką radio programą ir pasiryžę p. Žiuronui padėti jo išlaikymui. Todėl p. Žiuronas turėtų tokius koncertus rengti kas mėnesį, ir iš to susidarytų galimybė nuolatos palaikyti lietuvijką radio valandą.

Šiame koncerte pasigesta Dailės choro narių, ypatingai "lyderių". Šį chorą muzikas Žiuronas suorganizavo ir mokino ligi pat pereitų Naujų Metų. Užklausus kame dalykas, gauta atsakymas, "boikotuoja". Negana, kad pasišalino nuo choro vadovybės, bet dar ir boikotuoja. Varge, vargeli mano! Didžiuojamės, žmonės civilizuoti, žmonės kulturingi, žmonės umanitiški... Tai teorija, skambanti žmonių ausyse, o gyvenime — vakarykštis draugas-brolis, pasišventęs muzikos darbuotojas, bet nepataikęs vieno kito ambicijoms, trečio politiniems užsimojimams, ir jau pasmerktas, paniekintas; rengiami boikotai, ir visa kas tik įmanoma pikto naudojama vakarykščio draugo sumynimui, jo asmens paniekinimui. Jeigu ant šios žemės egzistuoja tokie dalykai, kaip kultura, civilizacija, umanistiškumas, tai vistiek aš nesutiksiu, kad tarp visų žmonių.

"Išrinko 'Tėvynei' redaktorių"

Prieš porą savaičių pas "sklokininkų" Miką atsibuvo "seimas", kuriame sudaryta bendras frontas, tarp sklokininkų iš vienos pusės ir, pabeliai žino ko kio nusistatymo, save vadinančio socialistu, auksaburnio V. Gubrio. Tų septynių brolių miegančių pirmu žinksniu bus užkariauti SLA. Kadangi politinėje kovoje daug reiškia spauda, taigi susivienijimo užkariavimui nutarta panaudoti "Tėvynę", pastatant jos redaktorium draugą L. Pruseiką. Paskui apsižiurėta, kad Pruseika nėra susivienijimo nariu, tai pasiųsta reikalavimas, kad Pruseika tuojaus pastotų SLA. nariu. Tarp kitų tame "seime" būta ir vieno ne revoliucionieriaus, turinčio šiek tiek nusimanymo — proto, kuris pastebėjo, kad SLA. konstitucija reikalaujanti penkių ar dviejų metų išbuti nariu susivienijime, kad tapti sus. organo redaktorium. Bet "revoliucionieriai" nusprendė, kad konstitucija, tai esanti buržujų išmislas; teisybė esanti — tai minių kumštis. Daugiau negu Dobilo "bludas". Senovės mokslininkas Pitagoras yra pasakęs, kad visų žmonių kūnas auga, bet tulų žmonių protas neišeina niekados iš vystiklų — Pitagoro teisybė.

—R. K.

$1.00 - Sandaros Jubilėjinė Dovana - $1.00

Ušsirašančiam laikrašti "Sandarą" ant metų, šis kuponas skaitomas VIENO DOLERIO VERTĖS. Užsirašymo laikas nuo Rugpiučio-August 1-mos dienos iki Vasario-February, 1935. "Sandaros" kaina $2.00 metams. Atsiųsk Sandaros Administracijai šį kuponą pridėjęs tik vieną dolerį ir gausi laikrašti "Sandarą" čieliems metams.

Vardas-pavardė .....

Numeris ir gatvė .....

Miestas, valstija .....

SANDARA — 814 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Garsinkitės "SANDAROJE"

PROGRESS Furniture Co.
KRAUTUVĖ
Turi sumažinti staką
Siulo Galybes Bargenų

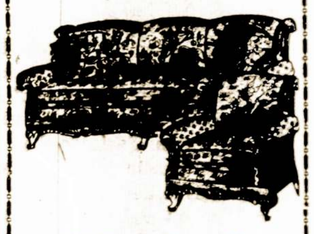

$70.00 nauji, gražūs Parlor Setai
$34.50

$65.00 Miegamų ir Valgomų Kambarių Setai
$33.00

$38.00 — 9x12 pėdų dydžio puikūs nauji Kaurai
$16.75

$55.00 Virtuvėm Gesiniai Pečiai
$26.50

$165.00 Nauji Kombinacijos Geso ir Anglių Pečiai
$89.50

$150.00 nauji Refrigeratoriai Standard Išdirbysčių
$79.50

$30.00 Breakfast Setai iš Aržuolo Medžio
$14.95

$60.00 naujos garantuotos Drabužiam Plovyklės
$29.95

$30.00 Nauji Lounging Minkšti Krėslai
$13.95

$1.75 Kukniniai Krėslai po
$1.00

$20.00 Nauji šildomi Pečiai
$12.50

$3.50 Didelės ir Šiltos Kaldros
$1.89

PROGRESS FURNITURE Co
3222-26 So. Halsted St
J. Kaledinskas, Vedėjas.

KRAUTUVĖ ATVIRA KAS VAKARAS IR NEDĖLIOJ IKI 4 VAL. PO PIETŲ

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

So. Boston, Mass.

Paskutinis 1934 metų parengimas, šokiai puikiai pavyko. Juos rengė ALT. Sandaros 1-as apskritys, Kalėdų dienąje. Publikos prisirinko pilna svetainė, daugiausiai jaunimo, rinktinė publika, — virš keturių šimtų, kurie prie geros Jono Dirvelio orchestro smagiai leido laiką; tik gaila, kad orchestra susivėlavo, mat gavo "flat tajerį", — šiaip viskas buvo tvarkoj.

Kaip buvo skelbta, kad bus išrinktas gražiausias jaunikaitis, tai tas ir įvyko. Bet jaunikaičiai ne taip drįsta stoti į kontestą, tai teisėjos paskelbė, kad jos išrinks iš gražiausių vaikinų šokančių penkias poras, iš kurių rinks gražiausius, ką ir padarė. Iš penkių porų du, kuriems publika sukėlė daug avacijų. Pirmą dovaną gavo, "meilės taurę" Juozas Alikonis, iš So. Bostono, baigęs Burdett College ir rengiasi stoti į universitetą ir studijuoti teisęs. Jo šokėjo buvo p-lė G. Jurėnaitė. Antrą dovaną gavo, "Sandarą" metams Juozas Mazenas, iš So. Bostono; jo šokėja buvo p-lė A. Ulicas, iš Dorchester, Mass. Teisėjais (teisėjos) buvo gražuolė, p-lė I. Bakutis ir p-lė Žukauskaitė; trečia p-lė Gricaitė, joms gelbėjo ponia Collins ir mokytoja p-lė Irena Jurėnaitė.

Šokių kontestą laimėjo, už suktinį, pirmą dovaną, metams "Sandarą" — M. Yorsh su Frank Razinausku; antrą — A. Daukant su J. Elnings. Polkos konteste pirmą dovaną laimėjo E. Pastelis su J. Kirmelavičiu; antrą — M. Vainorienė su B. Killman, šie gaus pusei metų "Sandarą".

Šiaip jaunimas ir senesnieji buvo labai patenkinti ir klausinėjo, kuomet bus kitas tokis šaunus parengimas. Čia sandariečiams reikėtų daugiau veikti lietuviškoje dirvoje. Tuomet patys turės daugiau naudos ir sulaikys jaunimą nuo ištautėjimo.

—Buvęs.

MILWAUKEE, WIS.

Iš "progresyvių" 10-to apskričio metinio suvažiavimo.

Sausio 20 d. Polish Veterans Home pradėta šio apskričio metinis suvažiavimas, 10 val. ryte. Delegatų atvažiavo 20 ir apskričio valdyba sudarė penkis —viso 25 sprendžiami balsai ir dvi viešnios: p. F. Kapočienė ir p. Mitkienė. Pats įspudis nekoks, nes lenkų arais ir Pilsuskio paveikslais sienos apkabinėtos. Ar jau nebuvo galima rasti kitos vietos?

"Progresyvių, tai yra naujiemačių ir keleivinių sudarė didžiu veikėjų — mažuma. Todėl nieko gero iš tokio susivažiavimo nešėjo. Galiu aiškiai pasakyti, kad prieš sandariečius ir vienybiečius atsižymėjo nemažiau, kaip kad aršiausi tautybės, lietuvybės engėjai. Priimta protesto rezoliucija prieš "Sandarą" ir "Vienybę" kam tie laikraščiai duoda teisingas pastabas apie SLA. Siaurapročiai daugiau nieks. Jų manymu, už skleidimą melų komunistų ir socialistų pa šalinėj spaudoj apie SLA, tai O. K., bet jei tautinė spauda—"Sandara" ir, dalinai, "Vienybė" duoda rimtą kritiką, už tai reikėtų buti dėkingiems, vieton protestų.

Priimtos dar dvi žioplesnės rezoliucijos, kaip tai, kad panaikinti mokamus tautinius centus ir prašalinti iš "Tėvynės" redakcijos štabo gerb. Bajorą. O ant sekr. Dr. M. Viniko suverstos visos blogybės. Finansų komisijos narys J. Marcinekvičius ir Jaunuolių Kom. narys S. Levickas tvirtino, kad pereitais 1934 m. New Yorko valstijoj buvo atimta nuo SLA. leidimas daryti biznį, nes "Keleivis" taip pranešęs. O ką "Tėvynė" rašanti, taiko ten paisyti. Žiurėsim prie ko prieis tie "progresyvių" išminčiai. Viena aišku iš tokio elgėsio nieko gero neišeis. SLA. 10-tas apskritys savo veikla iškrypo į šalį; priklausančios kuopos jokios naudos nė garbės neturi, tiktai suvažiavę atstovai riejasi leisdami laiką be vertės.

Vietinė 177 kuopa, drauge su tuo suvažiavimu minėjo 20 m. sukaktuves. Teikė skanius pietus ir p. J. A. Baukus laike pietų, prakalboj nurodė 177 kp. susitvėrimą ir kiek prisiėjo visokių audrų pergyventi. Linkėti na 177 kuopai dar gyviau imtis už veikimo. Vakare buvo linksmūs šokiai. Visas parengimas, matyt, duos pelno.

Grįždami į namus iš 10-to apskričio suvažiavimo, sustojome svečiuose prie p. Mitkų, South Milwaukee. Ačių p. Mitkams, jie svečius maloniai priėmė ir gerai pavaišino. Linksmai kelias valandas laiko praleista prie juokų ir linksmų pasikalbėjimų.

M. Kasparaitis.

PITTSBURGH, PA.

Vienybė tarpe tautininkų ir R. katalikų pairo.

Susitvėrus Lietuvių Vaizbos Butui Pittsburghe, prie kurio priguli visokių pažiurų žmonės, buvo kai tiltas veikime Lietuvos ir lietuvių reikaluose. Bet dėja, neilgai tas tęsėsi, nes Rymo Katalikų Federacija nei iš šio nei iš to nusistatė, kad ji turi vadovauti Pittsburgho lietuviams. Todėl, nors buvo persergėta dar lapkričio mėnesį, kad nebandytų imt vadovybę Lietuvos 17 metų sukaktuvių, 16 d. Vasario, bet vistiek nepaklausė ir jau gruodžio mėn. į Vaizbos Buto susirinkimą prisiuntė pakvietimą, kad dalyvautų Federacijos šaukiamame susirinkime. Kas iš tikro sukėlė suirutę Vaizbos Buto mitinge ir po karštų diskusijų, nutarta, kad Vaizbos butas turi imt vadovybę ir atsišaukti į Pittsburgho draugijas. R. K. Federacija šaukė sus. sausio 10 d., o L. V. B. 15 d. sausio ir abieji išrinko komisijas. L. V. B. komisija 16 d. sausio buvo nuėjus į R. K. F. komisijos posėdį, bet susitaikyt nebuvo galima. Kadangi Federacijos komisija buvo priešinga, kad dalyvauja Šv. Jurgio neprigulmingos parapijos choras. Žodžiu sakant, kam dalyvauja ir no neprigulmingos parapijos žmonės. Sveikai protaujant, tai, rodos, kokis skirtumas, juk mes čia minim tik Lietuvos, musų tėvynės Nepriklausomybės 17 metų sukaktuves. Mums visiems žinoma, kad už Lietuvos laisvę kovojo ne vien katalikai; ten kovojo ir savo galvas guldė laisvamaniai, liuteronai ir žydai, tai kaip dabar galima daryt skirtumą, kad mes R. katalikai turim tiesą minėti, o jus jei prie Romos nepriklausot (nors tokie pat katalikai), tai neturit tiesos. Žmogui, kuris protauja ir supranta, kad mes visi lygūs ant šios ašarų pakalnės ir mes visi lietuviai, be skirtumo kas kokių įsitikinimų ar visai be tikėjimo, jei dar randasi kibirkštėlė meilės linkui musų tėvynės, tai priedermė mus visų tą dieną, visiems suėjus į daiktą paminėt tą istorišką šventę nesiskirstant į partijas nė į tikėjimus. Bet, deja, taip nėra tarpe Pittsburgho lietuvių. R. K. Federacija, kuri lig šiol netik neprisidėjo prie to paminėjimo, bet leido taip sau laiką. Pernai pirmu kartu, su kitais Pittsburgho lietuviai dalyvavo minint 16 m. neprl. sukaktuves, o jau šiais metais nori pastumėt kitus į šalį ir vadovaut kitiems.

O gal but yra gerai, kad jie rengia atskirai, nes gal ir buvo tokių lietuvių, kurie nėjo ant tų parengimų, kuriuos rengė laisvesni žmonės. Todėl šiais metais negalės nė vienas atsisakyt, nes kuriems arčiau prie širdies R. K. Federacija, tie nueis ten, kuriems patinka senų Lietuvos patriotų parengimai, tie ateis ir šiais metais į Lietuvių Vaibos Buto sukviestos draugijos rengią minėjimą. Čia yra šios draugijos: L. P. D-ja, L. M. D-ja, L. Sūnų D-ja, S. L. A. 3 apskritys, SLA. 40-ta kp., SLA. 86 kuopa, SLA. 104 kuopa, ALT. Sandaros Sąryšys, ALTS. 36 kuopa, A. P. L. A. 2-ra kuopa, APLA. 7-ta kuopa, L. P. D-ja, nuo Butler Street Šv. Jurgio parapijos choras, Šv. Jurgio Kareivių D-ja, L. M. Siuvimo klubas, Jaunų Lietuvaičių kliubas, D. L. K. Gedimino D-ja — viso 20 draugijų iš visų dalių Pitsburgho. 17 metų sukaktuvės bus minimos L. P. D. svetainėje, 1723 Jane St., S. S., nedėlios vakare, vasario (Feb.) 17 dieną, 1935 m. Pradžia lygiai 8 val. vakare.

Todėl Pittsburgho ir apielinkės lietuviai yra kviečiami visi dalyvauti, nes tai mums Amerikos lietuviams yra svarbiausia šventė — Lietuvos Nepriklausomybės pasiskelbimas.

Lietuvos Vaizbos Buto valdyba 1935 metams likos išrinkta iš šių ypatų: Petras Pivarunas, pirm.; Stasys Simanavičia, pirpagl.; C. Vaišnoras, sekr.; Kast. Stravinskas, ižd. Diretoriais: — J. Virbickas, A. Marčiulaitis ir J. Tamkevičia.

Lietuvių Balsuotojų Lygos Alleghany aPviete valdyba 1935 metų: pirm. A. Janulevičia, sekret. J. Narauskas, ižd. J. Šimkets. Parengimų komisija: A. Lelionis, J. Baranauskas, J. Pabarčius. Spaudos komisija: S. Bakanas, J. Virbickas, J. Abeciunas. Finansų komisija: J. Samulevičia, F. Šimkets, F. Radžius. Politikos komisija: P. Pivarunas, A. Lelionis ir J. Narauskas. Jau yra susitvėrę net 7 skyriai, kurie turi su virš kelis tūkstančius balsuotojų, kaip vyrų, taip ir moterų. Nėra abejonės, kad tik pradžia ir ateityje tikimės, kad taip pasiseks suorganizuoti Pittsburgho ir apielinkės lietuvius, kad lietuviai nutars prie kokios partijos prisidėt — ar demokratų ir republikonų, ta daug reikš. Todėl dar daugiau pamėginkim visi pasidarbuot ir galėsim pasidžiaugt vaisiais.

Juozas Virbickas.

RACINE, WIS.

Pagarbos vakaras.

Jono ir Onos Viežauskių vedybinio gyvenimo pabaigai 20 metų sukaktuvių, buvo suruošta didelė puota, į kurią atsilankė svečių virš dviejų šimtų, kaip vietiniai, taip iš Kenosha ir Milwaukee. Pokilis įvyko sausio 20 d., Dreamland. Pradėta svečiai vaišinti 2:00 v. po pietų ir baigta 2:00 v. ryto. Laike garbės pietų Jubilijantams išreikšta trum pomis prakalbėlėmis sveikinimai ir linkėjimai. Taip jau liko apdovanoti skalbiama mašina. Ponų Jono ir Onos Viežauskių šeimyna susideda iš šešių: Aleksas ir Edvardas — Ona, Josephina, Bronė ir Stella. Pp. Viežauskiai pasiturinčiai gyvena, rimto būdo, darbštus, todėl juos lietuviai ir pagerbė. Linkėtina pp. Viežauskiams ir visai jų šeimynai geros sveikatos ir ilgo amžiaus.

Sumanytojos ir ruošėjos šio vakaro tai p. Ona Dakšienė ir p. Antanina Gutauskienė. Laike pokilio darbavosi p. L. Dakšiutė ir p-lės L. ir N. Gutauskaitės ir kiti.

Buvo sunkiai susirgus p. F. Kapočienė, bet su pagelba gero gydytojo, pasveiko.

Mūs dukrelė Danutė baigia pasveikti, buvo susirgus vėjarauplėmis.

Tėvynę Lietuvą mylinčios drtės išrinko atstovus del paminėjimo 17 m. Lietuvos Nepriklausomybės. Vėliau bus pranešta per "Sandarą" kada ir kur bus prakalbos ir programas.

M. Kasparaitis.

RADIO

Praeitos nedėlios Progress Furniture krautuvės radio programe, Progress maišytas trio ir vyrų duetas labai gerai užsirekordavo savo dainavimu. Galima buvo patėmyt ligsvarą balsuose, ir visos dainos šauniai skambėjo. Dainavo ir programo vedėjas, Jonas Romanas, kuris taipgi pateikė įdomių žinių.

O advokatas K. Gugis savo naudingais patarimais daug pri sideda prie musų gyvenimo problemų.

Beje, neteko sužinoti tos panelės vardo, kuri dainavo solo "Visur Tyla". Jos švelnutis balsas man labai patiko, ir labai butų malonu ją girdėti trumpoj ateity.

—Jostra.

JUSU AKYS YRA VERTINGOS

Duok joms geresnę šviesą

Dvejuose namuose iš trijų akių regėjimas yra gadinamas per netinkamą šviesą

Mus akys yra musų brangiausis turtas. Nė vienas iš musų tyčiomis neapleistų. Bet tas yra ką didžiuma iš musų daro. Ekspertai mums sako, kad dvejuose iš trijų namų akių regėjimas yra gadinamas kaipo pasekmė netinkamos šviesos. Kodel? Del to, kad mes nežinome kas tinkamas apšvietimas yra. Ir todel mes leidžiame akims kovoti su nelygioms priešenybėms kas naktį.

Naujos "Eye Saving" lempos yra specialiai pritaikytos apšvietimo inžinieriaus prašalinimui senų kliučių akių regėjimui. Jos teikia šviesą, kuri yra užtektina ir saugi—liuosa nuo žybėjimo, nuo gilių šešėlių ir kontrastų, kurie apsunkina akis. Jusų Viešo Patarnavimo Krautuvės ir kiti vietiniai pardavėjai turi apštu pasirinkimą gerų lempų. Ateikite ir pamatykite jas. Matykite, taip ir, musų pavyzdingą apšvietimo parodą, kuri parodys jums pavienį, lengvą budą pagerinimui apšvietimo jusų namo.

Ateikite šiandien. Neapsunkink jusų ir jusų šeimos akių vakarais — naktimis.

PUBLIC SERVICE COMPANY OF NORTHERN ILLINOIS

JAUNOSIOS BIRUTĖS SKYRIUS, KURIS DABAR RENGIASI PRIE DIDELIO KONCERTO IR PATYS VIENI IŠPILDYS VISĄ PROGRAMĄ. KONCERTAS ĮVYKSTA VASARIO 24 D. CHICAGOS LIETUVIŲ AUDITORIJOJ, 3133 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nepaprastai Įvairus ir Didelis

KONCERTAS

RENGIA

JAUNOJI BIRUTĖ

Ned. Vasario-Feb., 24d., 1935

Chicagos Lietuvių Auditorijoj

3133 SOUTH HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Pradžia 5 val. vakare. Įžanga Iškalno 40c.; Prie Durų 50 centų.

Bus gražus ir įvairus dainų ir šokių programas. Po programo bus puikūs šokiai prie geros orchestros.

Jaunieji birutiečiai visur ir visuomet šauniai pasirodo — sužavi publiką savomis dainomis ir šokiais ir todėl netenka abejoti, kad jie tai padarys ir dabar. Taigi visi rengkimės juos pamatyti pilname gražume. Tėmykit platesnius pranešimus apie programo sudėti ir jo smulkmenas.

— RENGĖJAI.

Chicagoje

IŠ MUSŲ PASTOGĖS DARBO METU.

Sandariečių auklėjamoji Jaunoji Birutė

Pastaruoju laiku pasirėškė nepaprasta darbymetė sandariečių ir Jaunosios Birutės tarpe. Ir štai kas yra veikiama:

Jaunosios Birutės šokėjų grupė, kuri netik kad dalyvauja veik visuose parengimuose Chicagoje, bet ji jau yra apvažiavusi ir kitas kolonijas bei miestus, kaip tai: Racine, Wis., Oak Forest, Ill. Gary, Ind., Cicero ir tt. Kur tik ji nepasirodo, visur užima pirmą vietą. Šis burys jaunimo netik kad geriausiai pasirodė per paskutinius dviejus metus pasaulinėj parodoj, bet dar 1932 metais laimėjo pirmą dovaną tarptautiniame konteste, Navy Pier, Chicagoj, kur dalyvavo net 14 skirtingų tautų. Ypatingai kas svarbiausiai, tai kad Jaunoji Birutė sumušė ukrainiečius, kurių niekas pirmiau negalėjo sumušti nei viena kuri kita tauta. Tai yra faktas, kuris pats už save kalba, kad Jaunajai Birutei lygios grupės nėra.

Gi Chicagoj, lietuvių tarpe yra net kelios kitos šokėjų grupės, bet nėra lygios Jaunajai Birutei. Nei viena nėra taip populiari; nei viena tų grupių nepatenkina lietuvių visuomenės savais šokiais, taip kaip Jaunoji Birutė. Ir netik, kad Chicagoj, bet nei vienam lietuviško pasaulio kampelyje, nei gi Lietuvoj nerasime tokios šaunios grupės, kaip Jaunoji Birutė.

Bet iki šiol ji tarnavo tik kitiems; tik kitų parengtuose vakaruose pildydavo programus. Bet štai išgirstame naują žinią; Jaunoji Birutė rengia vakarą ir rengiasi pati išpildyti visą to vakaro programą. Žinoma, šio koncerto programą pildys ne vien šokėjai. Prie jo uoliai rengiasi Jaunosios Birutės ir dainininkų grupės, kurių yra net kelios. Vienam Bridgeporte yra dvi grupės: mažesniųjų grupei vadovauja p-lė Vera Stradomskaitė, o didesniųjų — ponas J. Olšauskas. Taipgi yra dar Town of Lake ir Brighton Parko skyriai, kurie irgi ateina į pagalbą. Beje, šiai Bridgeporto didesniųjų grupei ateina pagalbon ir suaugesniųjų chorų dainininkų ir solistų. Jie suvienytomis pajėgomis mano pastatyti tam tikrą vaizdelį, su lošimu, dainomis ir šokiais. Tai bus dar pirmas tos rūšies vaizdas, kuris perdiem kombinuosis — pinsis dainos, šokiai ir vaidinimas. Nėra abejonės, jog tai bus tikrai klasiškas kurinys, kuris gal nevienam žiurovui ištrauks galią ašarą ir ją vėliaus nuplaus skaniais juokais. Prie šio koncerto šis gražus ir pavyzdingas burys labai uoliai rengiasi. Jie deda pastangas, kad sužavėjus publiką daugiau, labiau negu praeityje.

Todėl mes visi turime rengtis dalyvauti šiame koncerte ir pamatyti šiuos jaunuolius pilname gražume. Jie deda tiek daug darbo, tik tam, kad suteikus mums malonumo ir gerus laikus, tai mes turėtume nepraleisti šios progos to nepamačius ir nepasigėrėjus musų jaunaja karta.

Birutiečių pajėgos stiprėja

Kuomet jaunieji birutiečiai užsibrėžė didelius darbus nuveikti, tai tuojau jųjų eilės sustiprėjo, ne vien kiekybe, bet ir kokybe.

Kas dalyvavo Sandaros bankete, gruodžio 16 dieną, tas žino, kad ten buvo viena iš puikiausių orchestrų — Virginia Ambassadors, kuriai vadovauja jaunas ir gabus lietuvis Al. Petrauskas. Ta orchestra dabar prisideda prie Jaunosios Birutės ir netik gros vasario 24 dienos pokoncertiniuose šokiuose, bet jie mano ir ateičiai pakeisti savo vardą ir priimti vardą Jaunosios Birutės. Taigi, kaip Jaunosios Birutės šokėjai yra žinomi visame lietuviškame pasaulyje, taip ir šį puiki orchestra dar labiau pagarsės. Jaunajai Birutei tas irgi bus ant naudos, nes jai plečiant savo veikimą, bus daugiau darbo ir orchestrai, o Birutei nereikės rūpintis ieškoti orchestros, nes ji turės savą. Rodos, jie žada jau šiame vakare pasirodyti pilname gražume ir po nauju vardu. Ši puiki orchestra susideda net iš devynių kavalkų. Teko išgirsti, jog laike šokių bus dar ir solistės, kurios dainuos draug su orchestro akomponiamentu.

Well, iš virš pažymėtų faktų mes matome, jog šis koncertas bus vienas iš puikiausių, kokius kad esame turėje. Puikus ir įvairus programas, gera orchestra ir visokios kitokios įvairenybės, kurių mes negalime pamatyti ir išgirsti niekur kitur.

Taigi visi ir visos rengkimės dalyvauti šiame koncerte, kuris įvyksta sekančio mėnesio, tai yra, Nedėlioj, Vasario 24 dieną, Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., Chicago, Ill. Pradžia lygiai 5 val. po pietų (durys svet. atsidarys 4:30). Tiketai iškalno po 40 centų, prie durų reikės mokėti 50 centų. Visi dalyvaukime. —Rep.

NAUJAS DAKTARŲ DR-JOS PREZIDENTAS

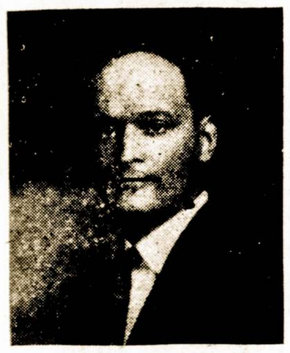

DR. I. E. MAKARAS

Amerikos Lietuvių Daktarų Draugija yra plačiai žinoma savo darbais ne vien Chicagos, Amerikos, bet ir Lietuvos lietuviams. Šios daktarų draugijos vadovystė yra išimtinai Chicagoje gyvenančių daktarų, bet ji yra vienintelė šios rūšies lietuvių profesionalų draugija Amerikoj.

Šia proga mes norime šiek tiek pakalbėti apie šios draugijos valdybos narius, paduodant kiek biografinių žinių, kurios, manau, yra svarbios žinoti visiems lietuviams.

Šios draugijos naujuoju prezidentu yra išrinktas Dr. I. E. Makaras. Jis yra gimęs Chicagoje spalio 1 dieną, 1895 metais, iš tėvų Antano ir Paulinos Makarų (tėvas dabar gyvena Wis. valstijoj — ūkininkauja; motina mirė 1918 metais). Pradinę mokyklą lankė — Seward chool. Lankė ir baigė Lake Technical High School (dabartinę Tilden). Taipgi lankė vienus metus Loyola Academy of Science ir medicinos mokslą baigė Loyola Universitete, vasario 8, 1919 m.

Buvo interneship Columbus Memorial Hospital ir gydytojavo Detroit Receiving Hospital, Detroit, Mich. Pradėjo savistoviai praktikuoti 1920 metais, ati darydamas savo ofisą Roselande. Dabar specializuojasi moterų ligomis (obstetrika ir gynecelogija). Yra daktarų štabo narys Roseland Comunity Hospital ir Burnside Hospital. Dėsto slaugėms (nurces) anatomiją Burnside ligoninėj. Yra narys International Lions Club; medikalis agzaminierius del Catholic Order of Forresters; daktaras kvotėjas SLA. 55-tos kp., 63 kp. ir SLRKA. 139 kp. Roselande; Moterų Sąjungos iš West Pullmano; Dailės ir Apšvietos draugijos iš Burnside; Golden Star Pleasure and Benefit Club; Direktorius United Lithuanians Political Clab; narys Amerikos Lietuvių Daktarų Draugijos ir Tabor Farm Golf Club. Jojo mėgiamas dalykas — pašto ženklelių rinkimas.

Dr. I. E. Makaras, kaip ir daug musų profesionalų nebuvo pilnai aprupintas materialiai studentavimo laike ir todėl jam teko drauge mokytis ir užsidirbti sau pragyvenimą ir apsimokėti mokyklos lėšas. Jis, apart kitų darbų, užsidirbdavo su smuika, grodamas vestuvėse, baliuose ir kituose parengimuose.

Dr. I. E. Makaras yra sekmingas praktikoje ir turi gerą pasitikėjimą lietuviuose ir kitataučiuose. — B. M.

VAKARAS SU ŠOKIAIS

Rengia Sandaros 25 kp. Subatoj, Vasario 16 dieną, Sandaros svet.

Sandaros 25 kp. rengia šaunų vakarą, kuris bus pašvestas paminėjimui Lietuvos Nepriklausomybės sukaktuvių. Kadangi Šešiolikta Vasario 1918 metais mus pasiekė nepaprasta linksma ir maloni žinia, tai yra, tą dieną tapo paskelbta visam pasauliui Lietuvos Nepriklausomybės aktas, tai mes šiandiena, prisimindami šią dieną, susirinksime į Sandaros svetainę paminėti Lietuvos nepriklausomybės atgavimą ir pasikalbėsime, kuomi mes Amerikos lietuviai galime prisidėti prie išlaikymo laisvos ir nepriklausomos Lietuvos ir atgavimo Lietuvos istorinės sostinės Vilniaus, Suvalkų, Gardino ir kitų sričių.

Taigi šiuomi ir kviečiame visus patriotinio nusistatymo lietuvius dalyvauti šiame vakare. Šešiolikta Vasario turi buti mūsų šventė. Ta šventė turi but žinoma ne tik mums, kurie mes jos laukėme 1918 metais, bet ir musų jaunąjai kartais, kuri tais laikais dar negalėjo pajausti to džiaugsmo. Todėl visi — jauni, seni ir maži, susirinkime paminėti Lietuvos Nepriklausomybės dieną.

Šis vakaras įvyksta subatoj, Vasario 16 d., Sandaros svet., 814 W. 33rd St. Pradžia 8-tą v. vakare.

Yra visi kviečiami atsilankyti. —Rengėjai.

SANDAROS 101 MOTERŲ KP. NAUJA VALDYBA 1935 METAMS

Sandaros 101 Moterų kuopa laikytam savo susirinkime sausio 17 dieną, Miss Lindquist kavinėje, apart kitų reikalų perrinko ir savo kuopos valdybą sekantiems 1935 metams. Į valdybą įėjo šios narės:

Ponia J. Zimont, pirm.
Ponia M. C. Barisas, vice-pirm
Ponia A. GaValis, fin. rašt.
Ponia A. Kiezis, prot. rašt.
Ponia S. Signet,ižd.
Ponia A. Firant, organiz.
Ponia B. Kiezis, koresp.

Ši kuopa parodė savo veikluma iš pat pradžių ir netenka abejoti, jog jos savo veikimą gyvu palaikys ir ateityje. Linkime naujai valdybai gero pasisekimo. Koresp.

IŠ APŠVIETOS DRAUGIJOS

Lietuvių Moterų Draugijos "Apšvietos" metinis susirinkimas įvyko sausio 8 dieną, Sandaros svetainėj. Pirm. M. Zolpienė užėmė pirmininkės vietą jau tretiems metams. Išbuvusi nutarimų rašt. apie 11 metų ir pasekmingai tvarkiusi draugijos reikalus ponia Elena Bučins kienė, pasitraukė iš nutarimų raštininkės. Užėmė jos vietą energinga panelė Milda Baronaitė. Taipgi ir kasos globėjos nau jos, o kitos valdybos narės tos pačios.

Nutarta surengti paminėjimui 28 metų draugijos gyvavimo vakarienę su programu, vasario 17 dieną, Hollywood svetainėj, ir priimti naujas nares numažintu įstojimu; nuo 16 m. iki 25-kių įstojimas veltui.

Gerbiamos ponios ir panelės, pasinaudokite šia proga ir prisirašykite prie minėtos draugijos.

Buvo ir daugiau apkalbėta visuomeninių klausimų ir kaip bus įvykinta į gyvenimą, tuomet pamatysime. Susirinkimas buvo gana entuziastiškas. Sekantis susirinkimas įvyks Sandaros svetainėj, 814 W. 33rd St., vasario 5 dieną, 8 val. vakare. Visos narės malonėsite atsilankyti į susirinkimą ir atsivesti naujų narių prirašyti. — A. M.

IŠ PILIEČIŲ LYGOS SUSIRINKIMO

Moterų Piliečių Lygos susirinkimas įvyko sausio 16 dieną, Fellowship svetainėj. Susirinkimą atidarė pirmininkė. Nut. raštininkė perskaitė nutarimus iš pereito susirinkimo ir tapo vien balsiai priimti. Buvo apsvarstyti visi Lygos bėgantieji reikalai. Taipgi nutrta surengti dviejų metų sukatuvių vakarėlis Wood mano svetainėj. Visa senoji valdyba pasiliko ir 1935 metams, nes naujos nebuvo iš ko išrinkti. Buvo labai blogas oras tą dieną, tai į sus. atsilankė tik apie pora desėtkų moterų. Išrinkta knygų peržiurėjimo komisija. Susirinkimas buvo gana gyvas. Sekantis susirinkimas įvyks panedėly, sausio 28 dieną, 7:30 v. vak., Fellowship sevtainėj, 831 W. 33rd Place.

Koresp. A. M-nė.

PASKAITA

Rengia Liet. Moterų Dr-ja "Apšvieta". Įdomią pralekciją prirengė vienoms moterims Dr. S. Naikelis. Ji bus įliustruojama paveiksluose. Tema — moterų įvairios ligos ir patarimas kaip nuo jų apsisaugoti. Po prelekcijos bus galima duoti klausimus, į kuriuos Dr. S. Naikelis atsakinės. Įvyks seredoje, sausio 30 dieną, pradžia 7:30 val. vakare, Sandaros sevt., 814 W. 33rd St. Kviečia skaitlingai atsilankyti — Rengimo Kom.

JAUNOSIOS BIRUTĖS VAKARĖLIS

Pereitą sekmadienį, sausio 20 d. Sandaros svet. įvyko linksmas vakarėlis, Jaunosios Birutės naudai. Vakarėlis pilnai pasisekė. Žmonių prisirinko pilna Sandaros svetainė. Programą išpildė patys jaunuoliai: choras sudainavo pusėtinai dainų, po vadovyste panelės Veros Stradomskaitės. Šokėjos, po vadovyste A. Andrejevo pašoko klasiškų šokių. Visi atliko savo užduotis gerai. Po progarmo įvyko traukimas serijų. Laimėtojai dovanų, šios ypatos: Brazaitienė, Vaidyla, p. Bučinskienė, p. Stradomskienė ir Grigienė. Po laimėjimų tęsėsi šokiai iki vėlumai, prie p-lės V. Stradomskaitės muzikos. Sekantis Jaunosios Birutės vakaras įvyks Chicagos Liet. Auditorijoj, vasario 24 dieną. —Koresp.

PADĖKA

Visiems Jaunosios Birutės globėjams, kurios prisidėjo su dovanomis del serijų: ponioms Brazaitienei, Shimbelienei, Bočkienei, Stradomskienei, Slažienei. Taipgi toms visoms, kurios prisidėjo prie serijų išplatinimo ir svetainėj padirbėjo per vakarėlį. Taip pat už garsinimą per radio Progress Fur. Co. Visiems tariame nuoširdžiai ačių varde Jaunosios Birutės.

Rengimo Komisija:

T. Valinskienė
J. Mikulskienė
A. Miščikaitienė.

— Švedijos sostinės Stokholmo maisto produktų krautuvėse neseniai pradėtos pardavinėti iš Lietuvos atgabentos žąsys. Jos išstatytos languose šalia skanių jų pietų Švedijos žąsų ir turi parašus "Litausk gass" — Lietuvos žąsys. Kitoniškų užsieninių žąsų šiuo metu Stokholme jau nėra, nes jų sezonas baigėsi. Švedai Lietuvos žąsimis yra patenkinti ir gėrisi jų kokybe bei vidutinišku didumu. —Tsb.

English "COLUMN"

BIRUTE

I have news. Good news for good people. Yessir! I know all Lithuanians are good people, so all Lithuanians are invited to our big dance and reunion party. Birute members know all about it, so for further particulars, ask any member, but I'll give you an earful right now.

It's main purpose is to reunite all former members and officers especially. Special arrangements are being made for them. A certain spot will be set aside where they can "chew the rag" about old times — good old "daze". Everything is being done to induce them to come down and have a glorious reunion and an evening to remember.

Now the young folks are not forgotten. Not at all. We want young members out there. Let's see if we can outnumber the former members. Bring down your sweethearts, cousins, sisters, brothers, and put some lipstick and powder on grandma and drag her down too.

There will be snappy music by a good orchestra. So I'll expect to see lots of whirling skirts and swiftly moving feet at the dance on February 23rd.

If any of you don't have a good time at the dance, blame it on to your inferiority complex — we're doing all we can.

The dance is held at the Viking Temple at 69th and Emerald Avenue. The hall will be open at 7 o'clock so everybody can be there by eight. That's when the fun begins, at 8 o'clock. If you get there at eight, you have more time to enjoy yourself. And get your tickets while the getting is good. Only 40 cents. Don't forget — February 23rd, at the Viking Temple, 69th and Emerald Ave., entree at eight o'clock. — Chief.

LIUDNOJE VALANDOJE PAŠAUKITE

PULLMAN 4151 — REPUBLIC 3100
10734 So. Michigan Ave. — 2506 West 63rd St.

J. J. Bagdonas

KUR TAUPUMAS REIKALINGAS, MES PALAIDOJAM

už $95

DIDIS RADIO IŠPARDAVIMAS

Kainos sumažintos nuo 30 iki 60 centų ant dolerio

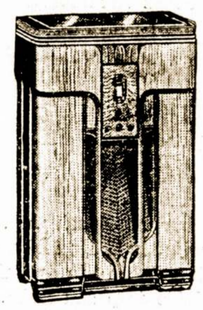

Naujos Mados Midget Radios tik po
$7.95
ir
$12.50
$75.00 vertės Radios po
$30.00
$60.00 vertės Radios po
$25.00
90. vertės Zenith Radios
$49.50
$300.00 Kombinacijos Radio su gramafonu po
$59.50
$145.00Sparton Radio po
$48.50
$75.00 vertės RCA. Victor Radios po
$37.50
$95.00 vertės Atwater Kent Radios po
$29.50

Parduodam ant lengvų išmokėjimų. Duodame didelę nuolaidą už senus radios į mainus ant naujų.

PEOPLES FURNITURE MANUFACTURING COMPANY

Krautuvėse
2536-40 W. 63rd St.
Corner Maplewood Ave.
Hemlock 8400

4179-83 Archer Ave.
Corner Richmond Street
Lafayette 3171
CHICAGO, ILL.

TEL. CALUMET 3277
J. J. Hartmanavičius
814 West 33rd St.

APDRADŽIA (Inšiurina) namus, biznius, rakandus, stiklus, automobilius ir visokį kitą turtą. Aprupina viską, kas paliečia apdraudą.

PADARO pirkimo, pardavimo, maino ir visokius kitus notarialius raštus.

PATARNAUJA prie pirkimo, pardavimo ir mainymo namų ir kitų nuosavybių.

PRIGELBSTI prie suradimo paskolų ant namų.
Trisdešimts metų patyrimo tuose reikaluose — užtikrina gerą patarnavimą.

GRABORIAI

Phone Lafayette 3572

J. Liulevicius
Graborius ir Balsamuotojas
Patarnauju Chicagoj ir apielinkės miestukuose.
Didelė graži Koplyčia pagrabams dykai.
4092 Archer Avenue, Chicago

Tel Yards 1138
Stanley P. Mažeika
LIETUVIS GRABORIUS

Automobilius galima gauti visokiems reikalams.
3319 So. Lituanica Ave.
Buv. Auburn Ave., Chicago.

ADVOKATAI

JOSEPH J GRISH
Lietuvis Advokatas
4631 So. Ashland Ave.
Tel. Boulevard 2800
Rez. 6515 So. Rockwell St.
Rel. Republic 9723

OLIS ir VASALLE
ADVOKATAI
134 No. La Salle St., Suite 1308.
Chicago, Illinois.
Vakarais tik Subatomis
3252 So. Halsted Street
Tel. Calumet 6945.

LIETUVIAI GYDYTOJAI
(Amerikos Liet. Daktarų Draugijos Nariai)

Tel. Republic 2266—Hemlock 2010
Dr. K. Drangelis
DENTISTAS
2403 West 63rd Street
Kampas 63rd ir Western Ave.

Phone Canal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
(Cor. Leavitt St.)
Val.: nuo 1 iki 3 ir nuo 7 iki 8 v. v.
Ned. ir Seredoms pagal sutartį.
Rez.: 6628 So. Richmond St.
Tel. Republic 7868.

Dr. P. Z. Zalatoris
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso valandos:
10:30 iki 12 val. rytais
1 iki 3 val. po pietų
6 iki 9 val. vakarais.
Sekmadieniais: 9 iki 12 val. rytais
Ofisas:
1821 So. Halsted Street
Telefonas Canal 0257
Rezidencija:
6600 So. Artesian Avenue
Telefonas Prospect 6659

DR. STRIKOL'IS
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Ofisas: 4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Ofiso Tel: Boulevard 7820
Namų Tel: Prospect 1930

Phone Victory 2514
Dr. A. J. Zimontas
Seniausias Lietuvis
DENTISTAS
3252 South Halsted Street

Phone Grovehill 1595
Ofiso Valandos:
Nuo 9 iki 11 ryto; nuo 2 iki 4 p. p. ir nuo 7 iki 9 val. vakare.
DR. A. L. YUŠKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2422 West Marquette Road
Cor. 67th St. ir Artesian Ave.
CHICAGO, ILL.
Šeštadieny ir Trečiadieny po piet pagal sutarima.

Phone Boulevard 7042
DR. C. Z. VEZEL'IS
DENTISTAS
4645 So. Ashland Ave.
arti 47th Street
Valandos nuo 9 iki 8 vakare
Seredoj pagal sutartį.

LIETUVIAI GYDYTOJAI

A. K. Rutkauskas, M. D.
4442 South Western Avenue
Tel. Lafayette 4146

Dr. Karl Nurkat
Gydomos Akių Ligos.
Akiniai pritaikomi atsakančiai.
Valandos nuo 9 ryto iki 8 vak.
Išskiriant semadienį.
2201 W. 22nd St.---Cermak Rd.
Telefonas Canal 6122.

Ofiso Tel. Boulevard 5913
Rez. Tel. Victory 2343
Dr. Bertash
756 W. 35th Street
Cor. of 35th and Halsted Sts.
Ofiso valandos nuo 1-3; 6:30 - 8:30
Nedėldieniais pagal sutartį.